

Укупан приход од продаје подијелити према врсти производа и услуга према класификацији дјелатности

1. Услуге издавања рачунарских игара (58.21).

Рачунарске игре, пакети

Преузимање (download) рачунарских игара. Ова поткатегорија укључује:

- електронске датотеке које садрже рачунарске игре, а које се могу пребацити (downloadati) и сачувати на локалном уређају

Игре на интернету. Ова поткатегорија укључује:

- осигуравање игара намијењених игрању на Интернет-у као што су:
  - игре с улогама (RPG-и)
  - стратешке игре
  - акцијске игре
  - карташке игре
  - игре за дјецу

Плаћање се може вршити путем претплате или "плати-и-играј" (pay-per-play.) **Ова поткатегорија искључује: услуге коцкања "on-line"**

Услуге управљања ауторским правима на кориштење рачунарских игара. Ова поткатегорија укључује:

- услуге управљања ауторским правима на репродукцију, дистрибуцију или инкорпорирање рачунарских програма, програмских описа или помоћних материјала за рачунарске игре

2. Остале услуге издавања софтвера (58.29).

3. Системских софтверских пакети и апликацијски софтвер, пакети (58.29.A=58.29.1 и 58.29.2)

Оперативни системи, пакети. Ова поткатегорија укључује:

- софтвер нижег степена који управља периферним хардвер интерфејсом, врши планирање обавеза, распоређује меморију, и представља кориснику почетни интерфејс без апликацијског програма у току. Укључује све клијентове и умрежене оперативне системе.

Мрежени софтвер, пакети. Ова поткатегорија укључује:

- софтвер који се користи за контролу, праћење, управљање и комуницирање с оперативним системима, мрежама, мрежним услугама, базама података, меморијским и мрежним апликацијама на интегрисан и кооперативан начин кроз мрежу из централне локације. Укључује све мрежне менаџментске софтвере, серверски софтвер, сигурносни и шифрирани (енкрипцијски) софтвер, међусофтвер, итд.

Софтвер за управљање базом података, пакети. Ова поткатегорија укључује:

- скуп/низ софтверских програма који омогућавају меморисање, модификацију и извлачење информација из базе података. Постоји велики број различитих софтвера управљања базом података и то од малих система на обичном компјутеру до огромних система на великим компјутерима

Софтвер за развојне алате и програмске језике, пакети. Ова поткатегорија укључује:

- софтвер који се користи као помоћ у развоју и/или састављању компјутерских програма. Софтверски производи који помажу информатичару пројектанту у креирању, развијању, и провођењу низа софтверских система и рјешења.

Општа пословна продуктивност и апликације за кућну употребу, пакети. Ова поткатегорија укључује:

- софтвер који се користи у опште пословне сврхе у циљу побољшања продуктивности или се користи код куће, за забаву, као приручници или у образовне сврхе. (Укључује office suite апликације као што су word processing, spreadsheets, обичне базе података; графичке апликације; софтвер за пројектни менаџмент, софтвер за тренинге на основи компјутера, као приручник, за образовање у кући итд.)

Остали апликацијски софтвери, пакети. Ова поткатегорија укључује:

- cross-industry апликацијски софтвер, тј. софтвер који је креиран за извођење и/или вођење специфичних пословних функција или процеса који нису својствени за одређену индустрију. (Укључује стручни књиговодствени софтвер, вођење људског потенцијала, софтвер за вођење односа с клијентима, софтвер за географски информациони систем, софтвер осмишљен за интернетске странице итд.);
- апликацијски софтвер за вертикално тржиште, тј. софтвер који изводи широк спектар пословних функција за специфичну индустрију, као што су производња, малопродаја, здравствено осигурање, инжењеринг, ресторани, итд.
- utility софтвер, тј. мали компјутерски програм који изводи врло специфичне задатке, као што су компресијски програми, анти-вируси, уређаји за претраживање, фонтови, претраживачи датотека, те софтвер за препознавање гласова (Utilities се разликује од других апликацијских софтвера у смислу величине, цијене и сложености)
- апликацијски софтвер, д.н.

4. Преузимање (download) софтвера и софтвер на интернету (58.29.B=58.29.3 и 58.29.4).

Преузимање (download) софтвера. Ова категорија укључује:

- електронске датотеке са софтвером који може бити пребачен (downloadan) и ускладиштен у локалном уређају за касније извођење/инсталацију

Преузимање (download) системског софтвера

Преузимање (download) апликацијског софтвера,

Софтвер на интернету, Ова поткатегорија укључује:

- софтвер намијењен извођењу на интернету.

5. Услуге управљања ауторским правима на кориштење рачунарског софтвера (58.29.5). Ова поткатегорија укључује:

- услуге управљања ауторским правима на репродукцију, дистрибуцију или инкорпорирање компјутерских програма, описа програма и помоћних материјала за системски као и апликацијски софтвер:
  - права на репродукцију и дистрибуцију софтвера
  - права на кориштење софтверских дијелова за стварање и укључивање у остале софтверске производе

6. Услуге рачунарског програмирања (62.01).

Услуге израде и развоја рачунарских апликација. Ова поткатегорија укључује:

- услуге израде структуре и/или писања компјутерског кода, укључујући ажурирања и допуне, потребне за креирање и/или примјену софтверске апликације као што су:

- дизајнирање структуре и садржаја интернетске странице и/или писање компјутерског кода потребног за креирање и примјену интернетске странице
- дизајнирање структуре и садржаја базе података и/или писања компјутерског кода потребног за креирање и примјену базе података (складиште података)
- израду структуре и писање компјутерског кода према потреби за израду и развијање нестандартне софтверске апликације, сем програмирања и интернетске странице, база података или пакиране софтверске интеграције
- обликовање и интеграција, мијењање, обликовање, итд. и инсталирање постојеће апликације тако да је она функционална у окружењу информацијског система корисника

Услуге израде и развоја компјутерских мрежа и система. Ова поткатегија укључује:

- дизајнирање, развој и примјену корисничких мрежа, као што су интранети, екстранети и виртуалне приватне мреже
- услуге сигурносног дизајна и развоја мреже, тј. дизајнирање, развој и примјену софтвера, хардвера и поступака за контролу приступа подацима и програмима те за омогућавање сигурне измјене информација путем мреже

Оригинални програми рачунарских игара и остали оригинални програми. Ова поткатегија укључује:

- интелектуално власништво заштићено ауторским правима, настало без уговора о директној продаји (тј. с правима власништва свих учесника)
- интелектуална права власништва за продају која су имплицитно или експлицитно заштићена ауторским правом (тј. компјутерским софтвером)

7. Услуге савјетовања у вези с рачунарима (62.02).

Услуге савјетовања у вези с хардвером. Ова поткатегија укључује:

- пружање савјета или стручног мишљења о питањима информационих технологија, које се односе на хардвер, нпр. Захтјеви и набавка хардвера
- пружање стручних консултација о питањима које се односе на хардвер;
- комбиновање услуга процјењивања организацијских компјутерских захтјева, савјетовање о хардверу и софтверу, развијању система спецификације и постављању новог система у функцију;
- услуге компјутерских система, тј. анализа корисничког тренутног компјутерског система, садашњих и будућих компјутерских захтјева, набавка нове опреме и софтвера, те интеграције нових и старих системских компоненти како би се израдио нови интегрисани систем

Услуге савјетовања у вези са системом и софтвером. Ова поткатегија укључује:

- пружање савјета или стручног мишљења о питањима информационе технологије који су повезани с ИТ системом и софтвером, нпр.
- савјети о питањима која се односе на захтјеве за софтвером и набавку софтвера
- сигурност система

Услуге техничке подршке у вези с рачунарима. Ова поткатегија укључује пружање техничке експертизе у сврху рјешавања корисничких проблема у примјени софтвера, хардвера или цијелог компјутерског система, као што су:

- пружање подршке кориснику у примјени или откривању кварова у софтверу;
- услуге побољшања;
- пружање подршке кориснику у примјени или откривању кварова у компјутерском хардверу, укључујући испитивање и редовно чишћење те поправак ИТ опреме;
- техничка помоћ у пребацивању корисничког компјутерског система на нову локацију;
- пружање подршке кориснику у примјени или откривању кварова, комбиновано у компјутерском хардверу и софтверу;
- пружање техничке експертизе у сврху рјешавања стручних проблема за корисника у примјени компјутерског система, као што су услуге ревизије или оцјењивања компјутерских операција без пружања савјета или других пратећих активности, укључујући ревизију, процјењивање и документовање сервера, мреже или поступка за компоненте, извођење, рад или сигурност

8. Услуге управљања рачунарском опремом и системом (62.03).

Услуге управљања рачунарским мрежама. Ова поткатегија укључује:

- услуге управљања и надзора комуникацијских мрежа и повезаних хардвера у сврху дијагнозе проблема у мрежи и скупљања капацитете те корисничке статистике за управљање и подешавање мрежног промета. Овдје је укључен и даљински надзор безбједности система.

Услуге управљања рачунарским системима. Ова поткатегија укључује:

- пружање свакодневног вођења и рада корисничким компјутерским системом

9. Остале услуге у вези с информационом технологијама и рачунарима (62.09). Ова поткатегија укључује:

Услуге инсталирања компјутера и периферне опреме

Остале услуге у вези с информацијским технологијама и рачунарима, д. н. Ова поткатегија укључује:

- услуге спашавања података, нпр. поново добијање корисничких података из оштећеног или нестабилног хард диска или другог уређаја за чување, или прибављање компјутерске опреме и резервног софтвера на другом мјесту, како би се кориснику омогућило премјештање редовног особља и одржавање рутинских компјутерских операција у случају елементарних непогода, као што су пожар или поплава
- услуге инсталирања софтвера;
- остале услуге техничке подршке информационом технологијама, д.н.

10. Обрада података, услуге хостинга и услуге повезане с њима (63.11).

Услуге обраде података. Ова поткатегија укључује:

- потпуну обраду података и специјализоване извјештаје из података које добавља корисник или пружање услуга аутоматске обраде и уноса података, укључујући услуге базе података

Услуге интернетског хостинга. Ова поткатегија укључује:

- осигуравање инфраструктуре у сврху пружања услуга хостинга с корисничке интернетске странице и повезаних датотека на мјесту које омогућава брзу, поуздану везу с интернет-ом, која може бити:
  - ограничена на чување на једном серверу или у другом заједничком или резервисаном капацитету, без услуга управљања или интегрисања софтверских апликација (софтвер на серверу је одговоран корисницима, а ниво услуге је стандардизован и ограничен)

- пакет повезаних услуга који се састоји од пружања услуга хостинга и вођења интернетске странице те повезаних апликација. Важна особина ове услуге је обећање сигурних и поузданих страница интернета и интернетских веза које се могу брзо рангирати за прилагођавање промјенама у примјени. Често су савјетовања, прилагођавања и системска интеграција дио пакета. Апликације су често повезане с електронском трговином те омогућују " on-line " чување, куповне листе и каталоге с напредним и сложеним карактеристикама као што су обрада наруџби, испуњавање, набављање, фактурисање, обрада трансакција, вођење потрошача и коначне базе података, услуге интеграције и миграције складишта података.

Пружање услуга израде апликација. Ова поткатегорија укључује:

- обезбјеђивање изнајмљених софтверских апликација из централизованог, расположивог хостинг компјутерског окружења:
  - с интеграцијом у системе и инфраструктуру корисника (Често су савјетовања, прилагођавање и система интеграција повезани с удомљавањем и вођењем апликације.)
  - гдје изнајмљена апликација није прилагођена и није интегрисана с другим апликацијама корисника. (Апликацији се обично приступа путем интернета. Уобичајен примјер су софтверске апликације за пословање.)

Остале услуге хостинга и остале услуге повезане с инфраструктуром информатичких технологија. Ова поткатегорија укључује:

- колокацијске услуге, тј. осигуравање оквирног простора унутар осигуране опреме за смјештање софтвера и платформи предузећа (Услуга укључује простор за кориснички хардвер и софтвер, везу с интернетом и осталим комуникацијским мрежама те рутинско праћење софтвера. Корисници су одговорни за вођење оперативних система, хардвера и софтвера.)
  - услуге чувања података, тј. услуге вођења или управљања чувањем и " back-up " менаџмент података као " back-up " услуге на даљину, чување или вођење хијерархијског чувања (миграције)
  - услуге вођења података, тј. текући менаџмент и управљање подацима као организацијским ресурсом (Услуге могу укључивати извођење моделирања података, мобилизацију података, рационализацију података, вађење података и архитектуру система.)
  - услуге видео и аудио стриминг-а, тј. слање аудио и видео података путем интернета или пружање услуга повезаних с похрањивањем, производњом (укључујући кодирање) и подршком видео и аудио стриминг-у преко интернета
  - пружање осталих информатичких услуга хостинга и инфраструктуре као што су хостинг корисничких апликација, обраду корисничких података и истовремено кориштење рачунара од стране више корисника
- Продаја интернетског рекламног простора и времена

11. Услуге интернетских портала (63.12). Ова поткатегорија укључује:

- садржај који се налази на претраживачким интернетским порталима, тј. широка база података интернетских адреса и садржај у лако претражљивом формату

12. Услуге поправака рачунара и периферне опреме (95.11). Ова поткатегорија укључује:

- услуге поправке компјутера и компјутерских машина те периферне опреме
  - десктоп и лаптоп рачунари
  - магнетни диск дриве, меморијски уређај (flash drive уређаји) и остали уређаји за чување података
  - оптички диск (CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-RW)
  - штампачи, монитори, тастатуре, мишеви, палица за игру (joystick) и trackball
  - унутрашњи и вањски компјутерски модеми, компјутерски терминали за посебне намјене, компјутерски сервери
  - скенери, укључујући читаче линијских кодова, читаче паметних картица, кациге за виртуалну стварност, компјутерски пројектори

Ова поткатегорија такође укључује:

- услуге поправка и одржавања
  - компјутерских терминала као што су банкомати, аутоматске машине за бројање новца (АТМс); уређаји намјењени електронском плаћању роба и услуга на продајним мјестима (POS терминали), механички неуправљани
  - ручних компјутера

13. Посредовање при продаји (трговина на велико и трговина на мало), софтвера и хардвера који нису произведени од стране предузећа (46.51 и 47.00.31). Ова поткатегорија укључује:

- сву препродају (трговину на велико и трговину на мало) компјутера и периферне опреме која није произведена од стране предузећа, те сву препродају програмске опреме (софтвера) која није развијена од стране предузећа.

14. Приходи од продаје производа, роба и осталих горе неспоменутих услуга. Ова поткатегорија укључује:

- сву продају која није исказана у понуђеним категоријама